संस्कृत-वार्ताः

दिनाङ्कः **08/12/2025** **सायम् - 06:20**

आदौ मुख्यवार्ताः

- **राष्ट्रगीतस्य वंदेमातरम् इत्यस्य सार्धैकशततमस्य वार्षिकोत्सवस्यावसरे अद्य लोकसभायां विशेष-चर्चा आरब्धा। प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना उक्तं यत् वंदे मातरम् इत्यनेन गीतेन सम्पूर्णे देशे शक्तिं प्रेरणां, स्वातन्त्र्य-सङ्ग्रामस्य ऊर्जां च प्रसारितम्।**
- **भारते बहु-आयामी-निर्धनतायाम् ऊनत्रिंशत्-दशमलव-सप्तदश-प्रतिशतात् एकादश-दशमलव-अष्टाविंशति-प्रतिशतं यावत् न्यूनतागता।**
- **दिल्ली-विमानस्थानकेन उक्तं यत् तस्य दलानि सर्वैः हितधारकैः सह सक्रियतया समन्वयं कुर्वन्तः सन्ति येन व्यवधानानि न्यूनीकर्तुं, यात्रिणां कृते निर्बाध्य-यात्रा-अनुभवः च सुनिश्चितः भवेत्।**
- **पुरुष-हॉकी-क्रीडायाम् अद्य रात्रौ केप-□उन-नगरस्थे हा□लीवेल-क्रीडाङ्गणे तिसृणां-स्पर्धा-शृंखलायाः द्वितीय-स्पर्धायां भारतीय दलं दक्षिण-अफ्रिका दलं सम्मुखी करिष्यति।**

वंदेमातरम्-चर्चा

राष्ट्रगीतस्य वंदेमातरम् इत्यस्य सार्धैकशततमस्य वार्षिकोत्सवस्यावसरे अद्य लोकसभायां विशेष-चर्चा आरब्धा। राष्ट्रगीतं पञ्चसप्तत्यधिक अष्टादशशततमे वर्षे बङ्किमचन्द्रचटर्जी वर्येण लिखितम् आसीत्। चर्चायाः आरम्भं कुर्वन् प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना उक्तं यत् वंदे मातरम् गीतस्य मन्त्रः सम्पूर्णे देशे शक्तिं प्रेरणां, स्वातन्त्र्य-सङ्ग्रामस्य ऊर्जां च प्रददात्। सः अवदत् यत्, राष्ट्रगीतं स्वातन्त्र्ययोद्धृणां कल्पितं स्वप्नं पूरयितुं जनान् निरन्तरं प्रेरयति। सः अवदत् यत् अद्य पवित्रस्य वंदे मातरम् इत्यस्य स्मरणं सभायाः सर्वेभ्यः सदस्येभ्यः, राष्ट्रस्य जनानां कृते च महान् विशेषाधिकारः अस्ति। सः अवदत् यत्, वंदे मातरम् न केवलं राजनैतिकस्वतन्त्रतायाः मन्त्रः अपितु भारतमातुः उपनिवेशवादस्य बन्धनात् मुक्तेः पवित्रः युद्धघोषः अस्ति। प्रधानमन्त्री अवदत् यत्, वंदे मातरम् पञ्चसप्तत्यधिक अष्टादशशततमे वर्षे विद्रोहस्य काले ब्रिटिश्-सर्वकारस्य विरुद्धं विविधप्रकाराणाम् उत्पीडनेषु लिखितम् आसीत्।

श्रीमोदी अवदत् यत् अस्य गीतस्य सार्धैकशततमः वार्षिकोत्सवः तस्य ऐतिहासिकस्य अध्यायस्य, तस्य वैभवस्य च पुनरुत्थानं कर्तुम् अवसरं प्रददाति। सः अवदत् यत् भारतस्य स्वातन्त्र्य-संग्रामे राष्ट्रगीतं महत्त्वपूर्णां भूमिकां निरवहदिति ।

वंदे मातरम् गीतस्य विरुद्धं कुर्वतां मुस्लिम्-लीग् दलस्य राजनीतिः सप्तत्रिन्शोत्तर ऊनविंशतितमे वर्षे गतिम् अवाप्नोत् इति प्रधानमन्त्रिणा उक्तम् । श्रीमोदी वंदे मातरम् विषये कृत सन्ध्यै काङ्ग्रेस्-दलस्य निन्दाम् अकरोत्। सः आरोपितवान् यत् राष्ट्रगीतस्य

विषये काङ्ग्रेस्-दलेन मुस्लिम्-लीग्-दलस्य पक्षम् अवलम्बितम्। प्रधानमन्त्री अवदत् यत्, मोहम्मद्-अली-जिन्ना तस्य विरुद्धं उद्घोषं कृतवान् तथा च तत्कालीनकाङ्ग्रेस्-दलस्य प्रमुखः जवाहरलाल-नेहरू-वर्यः जिन्ना इत्यनेन कृत विरोध-प्रदर्शनस्य निन्दाम् अतिरिच्य, जिन्नायाः विरोधस्य केवलं पञ्चदिनानन्तरं वंदे मातरम् इति गीतस्य निरीक्षणम् आरब्धवान्। प्रधानमन्त्रिणा मोदिना स्मृता यत् यदा वंदे मातरम् गीतस्य शतवार्षिकम् आसीत्, तदा आपत्कालेन देशः कम्पितः आसीत्।

चर्चायां भागम् अगृह्णन् काङ्ग्रेस्-दलस्य सांसदः गौरव गोगोई अवदत् यत्, बङ्गालस्य अनेके लेखकाः कवयः च गीतानि लिखितवन्तः, येन स्वातन्त्र्य-आन्दोलने बहवः जनाः प्रेरिताः अभवन्। सः आरोपितवान् यत् प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना स्वस्य भाषणे चर्चां राजनैतिकवर्णं दातुं प्रयतितः। समाजवादीदलस्य नेता अखिलेश- यादवः अवदत् यत्, वंदे मातरम् इत्यनेन गीतेन जनसमुदायेषु □कता समागता। सः अवदत् यत् वंदे मातरम् इत्यस्य भावः साम्प्रदायिक-राजनीतेः निराकरणाय आसीदिति। टी. □म्. सी. दलस्य काकोली घोष दस्तीदारः अवदत् यत्, वंदे मातरम् प्रत्येकस्य भारतीयस्य हृदये दृढनिश्चयस्य चेतनायाः च सृजनात्मकप्रेरणा अस्ति।

पूर्वं लोकसभायाः अध्यक्षः ओम बिरला वर्यः अवदत् यत्, सभायां बङ्किमचन्द्रचटर्जी इत्यनेन लिखितस्य राष्ट्रगीतस्य वंदे मातरम् इत्यस्य चर्चा प्रचलति। सः अवदत् यत्, भारतम् औपनिवेशिक-उत्पीडनस्य विरुद्धं युद्धस्य कठिनसमये राष्ट्रगीतेन आशायाः प्रकाशः प्रदत्तः।

निर्धनता

भारते बहु-आयामी-निर्धनतायां त्रयोदशाधिक-द्विसहस्र, चतुर्दशाधिक-द्विसहस्र वर्षे □कोनत्रिंशत्-दशमलव-सप्तदश-प्रतिशतात् द्वाविंशत्यधिक-द्विसहस्र, त्रयोविंशत्यधिक-द्विसहस्र वर्षे □कादश-दशमलव-अष्टाविंशति-प्रतिशतं यावत् न्यूनतागता। लोकसभायाम् □कस्य प्रश्नस्य प्रत्युत्तरे वित्तराज्यमन्त्री पंकजः चौधरी उक्तवान् यत् अस्मिन् काले प्रायः चतुर्विंशति-दशमलव-अष्ट-कोटि-जनाः निर्धन-वर्गात् बहिः आगताः।

देहली-विमान

देहली-विमानस्थानकेन सूचितं यत् विमानस्थानकस्य कार्याणि सुगमतया प्रचलन्ति, यद्यपि कतिपयानि विमानयानानि परिचालनकारणात् पुनर्निर्धारितानि निरस्तानि वा भवितुं शक्नुवन्ति। अद्य प्रसारितायां यात्री-परामर्शपत्रे दिल्ली-विमानस्थानकेन उक्तं यत् तस्य दलानि सर्वैः हितधारकैः सह सक्रियतया समन्वयं कुर्वन्तः सन्ति येन व्यवधानानि न्यूनीकर्तुं, यात्रिणां कृते निर्बाध-यात्रा-अनुभवः च सुनिश्चितः भवेत्।

राज्यसभा-अल्पसङ्ख्यक

अल्पसङ्ख्यककार्याणां राज्यमन्त्रिणा जार्ज कुरियन इत्यनेन राज्यसभायां निगदितम् यत् प्रशासनेन सिख-समुदायेन सहैव अल्पसङ्ख्यक-समुदायानां कल्याणार्थं अनेकाः योजनाः कार्यान्विताः। अनुपूरक प्रश्नस्य प्रत्युत्तरे, मन्त्री अवदत् यत् अल्पसङ्ख्यक-कार्यमन्त्रालयः अल्पसङ्ख्यक-प्रधानक्षेत्रेषु शिक्षा, स्वास्थ्यं, कौशलं, महिला-शक्तीकरणम् इत्यादिषु क्षेत्रेषु विशेष-ध्यानं दत्त्वा प्रधानमन्त्री-जन-विकास-कार्यक्रमस्य कार्यान्वयनं कुर्वन् अस्ति।

एलिसन् हुकर

संयुक्तराज्यामेरिकादेशस्य राजनैतिककार्याणां राज्य-उपसचिवः एलिसन् हुकर् इत्येषः अद्य नवदेहली-नगरं संप्राप्तवान्। अमेरिकीय-दूतावासेन एकस्मिन् वक्तव्ये सूचितं यत् अस्याः यात्रायाः केन्द्रबिन्दुः U.S.-India व्यूहात्मकसहभागित्वम्, आर्थिकं वाणिज्यिकं च सम्बन्धान् सुदृढं कर्तुं, अमेरिकीय-निर्यातं वर्धयितुं च अस्ति।

थाईलैण्ड

थाईलैण्ड्-कम्बोडिया-देशयोः सीमायां संघर्षः वर्धितः। रायल्-थाई-सेनया कम्बोडिया-देशस्य उपरि गुलिका प्रहारस्य आरोपः आरोपितः, आक्रमणे एकः सैनिकः मृतः, अन्ये अष्ट सैनिकाः च व्रणिताः। एकस्मिन् वक्तव्ये कम्बोडिया-देशस्य रक्षामन्त्रालयेन उक्तं यत् आक्रमणम् थाईलैण्ड-देशेन प्रारब्धम्, देशेन प्रतिकारः न कृतः तत्क्षणमेव शत्रुता-विरामाय आग्रहः च कृतः।

हॉकी

पुरुष-हॉकी-क्रीडायाम् अद्य केप-टाउन-नगरस्थे हार्टलीवेल-क्रीडाङ्गणे तिसृणां-स्पर्धा-शृंखलायाः द्वितीय-स्पर्धायां भारतीय दलं दक्षिण-अफ्रिका दलं सम्मुखी करिष्यति। भारतीय-समयानुसारं रात्रौ सार्ध दशवादने स्पर्धायाः आरम्भः भविष्यति। ह्यः प्रथमायां स्पर्धायां भारतेन दक्षिण-आफ्रिका दलं पञ्च-द्वे अङ्कैः पराजितम्।

॥ इति वार्ताः ॥